

Obr. 30. Opatovice. Bronzové sekery. Foto Z. Schenk.

Fig. 30. Opatovice. Bronze Age axes. Photo by Z. Schenk.

Summary

Two isolated Early Bronze Age axes were found in 2020 during a metal detector survey in “Podháji” field in the cadastral area of Opatovice u Hranic (Přerov District).

Zdeněk Schenk

Opatovice (k. ú. Opatovice u Rajhradu, okr. Brno-venkov)

Intravilán obce, parc. č. 117/1.

Doba bronzová. Sídliště. Vertikální řez. Záchraný výzkum.

Uložení nálezu: Ústav archeologické památkové péče Brno, v. v. i.

Lokalizace: S-JTSK – v ploše mezi body -597279, -1174396; -597255, -1174391; -597253, -1174404; -597273, -1174407

Samotný střed obce se nachází na pleistocenní terase na levém břehu říčky Dunávky. Tomuto odpovídá i geologické podloží, které je tvořeno především štěrkopísčnými usazeninami. Zemní práce probíhaly v prostoru staré uliční zástavby na místě demolice původního domu. Byly vyhloubeny základové pasy do hloubky cca 1 m a dvě sondy o rozměrech cca 3 × 2 m a do hloubky 2 m. Objekt nacházející se na profilu jedné ze sond byl vzhledem k povaze stavby pouze vzorkován. Zbylé výkopy nedosahovaly zásadních hloubek a nepřesahovaly planýrku a navážky.

Pod mocnými (cca 1 m) vrstvami planýrky a navážek se nacházela zahloubená situace (pravděpodobně chata) odpovídající obecně období doby bronzové. Původní zástavba a s ní spojené zemní práce probíhající v období několika posledních staletí výrazně poznamenaly dochování archeologické lokality v těchto místech. To odpovídá i v případě objektu 500, který byl také narušen zásahem v průběhu 20. století. Zachytil se podařilo pouze jeho torzo zahloubené do štěrkopísčitého podloží. Vzhledem k omezeným možnostem stavby a povaze nálezové situace není možné o širších souvislostech nálezů říct nic bližšího. Zachycený objekt je pravděpodobně součástí většího sídliště nacházejícího se na terase potoka Dunávky.

Literatura

AMČR: Záznam M-202003271 [cit. 2021-04-12]. Archeologická mapa České republiky.

Bíško, R. 2021: *Opatovice u Rajhradu, novostavba RD, č. akce 792/20.*

Rkp. nálezové zprávy, č. j. MTX202100056. [cit. 2021-04-12].

Uloženo: Archiv nálezových zpráv Archeologického ústavu AV ČR, Brno, v. v. i. Dostupné také z: Digitální archiv Archeologické mapy České republiky <https://digiarchiv.aiscr.cz/id/M-TX-202100056>.

Summary

The section of a Bronze Age settlement feature (possibly a hut) was documented during a rescue excavation in the built-up area of the municipality of Opatovice (Opatovice u Rajhradu cadastral area, Brno-Country District).

Richard Bíško, Ivan Čižmář

Oplocany (okr. Přerov)

„U Nafty“, parc. č. 272/1.

Mladší doba bronzová. Pole. Průzkum detektorem kovu.

Uložení nálezu: Muzeum Komenského v Přerově, p. o.

Lokalizace: WGS-84 – 49.4114569N, 17.2549347E

V září 2020 byl na katastru obce Oplocany během preventivní detektorové prospekce realizované Z. Brázdou, spolupracovníkem Muzea Komenského v Přerově, p. o., zajištěn soliterní kovový nález z doby bronzové. Místo nálezů se nachází při severozápadním okraji katastru v trati „U Nafty“, na parc. č. 272/1. Lokalita je situována na levobřeží potoka Viklička. Nadmořská výška polohy činí 199 m. Nalezeným kovovým předmětem je bronzová sekera s tulejí a ouškem (obr. 31). Celková délka sekery činí 119 mm, šířka břitu je 38 mm, šířka střední části těla 20 mm. Hmotnost sekery činí 136 g. V podélném průřezu se zužuje směrem k ostří. Povrch artefaktu je nerovnoměrně pokryt tmavě šedozelenou oxidační patinou. Povrch sekery je zdoben dvěma horizontálními žebry umístěnými pod zesíleným ústím tulejky. Výzdobu těla sekerky představují proti sobě vyklenutá žebírka vytvářející motiv přesýpacích hodin. Po stranách doplňují výzdobu postranní lalokovitá žebírka. Obdobné schéma výzdoby se objevuje u seker s tulejí a ouškem ve starší fázi doby popelníkových polí (Salaš 2005, 42; Říhový 1992, 220–225).

Obr. 31. Oplocany. Bronzová sekera. Foto Z. Schenk.

Fig. 31. Oplocany. Bronze socketed axe. Photo by Z. Schenk.

Literatura

Říhovský, J. 1992: *Die Äxte, Beile, Meißel und Hämmer in Mähren*.

Prähistorische Bronzefunde IX, 17. Stuttgart: Steiner.

Salaš, M. 2005: *Bronzové depoty střední až pozdní doby bronzové na Moravě a ve Slezsku I. Text; II. Tabulky*. Brno: Moravské zemské muzeum.

Summary

An isolated Bronze Age socketed axe was found in 2020 during a metal detector survey in "U Nafty" field in the cadastral area of Oplocany (Přerov District).

Zdeněk Schenk

Ořechov (okr. Brno-venkov)

Jihozápadní okraj obce, parc. č. 6322/3.

Mladší doba bronzová. Sídliště. Vertikální řez. Záchranný výzkum.

Uložení nálezu: Ústav archeologické památkové péče Brno, v. v. i.

Lokalizace: WGS-84 – 49.1052383N, 16.5089772E

Záchranný archeologický výzkum probíhal při stavbě nové přípojky nízkého napětí k vysokotlaké regulační stanici plynu v délce cca 250 m. Během dohledu bylo na profilech zdokumentováno a ověřováno celkem sedm objektů, z nichž většinu je možné zařadit do mladší doby bronzové.

Literatura

Neuveдено.

Summary

Late Bronze Age features were detected during a rescue excavation south-west of Ořechov (Brno-Country District).

Ivan Čižmář

Pavlov (k. ú. Pavlov u Dolních Věstonic, okr. Břeclav) Děvín.

Střední doba bronzová, mladší doba bronzová, pozdní doba bronzová. Hradiště. Vertikální řez. Záchranný výzkum.

Uložení nálezu: Regionální muzeum v Mikulově, p. o., přír. č. 01/2021.

Lokalizace: S-JTSK – -598990, -1197123; -598959, -1197272; -599371, -1197521; -599479, -1197481; -599538, -1197513

V průběhu října a listopadu 2020 probíhala výměna podzemních kabelů vysokého napětí napájejících vysílač na Děvíně a dále ve východní části vrcholu Děvín v oblasti nad Soutěskou; stávající nadzemní vedení elektrického napětí bylo uloženo do země v nové trase. Dále výkop pro nové vedení pokračoval v Soutěsce na k. ú. Klentnice. V rámci této akce provedlo Regionální muzeum v Mikulově, p. o., souběžně se stavbou záchranný archeologický výzkum.

I přes rozsah a patrně i velký význam hradiska na Děvíně byla tomuto prostoru z archeologického hlediska věnována poměrně malá pozornost. Dosavadní nálezy pocházejí z malé sondáže provedené J. Říhovským (1959) v roce 1956. Letecké snímkování a drobnou sondáž na neupřesněném místě v rámci valu zde provedl J. Peška (1997). Další známé nálezy pocházejí buď z nahodilých povrchových sběrů nebo průzkumů s detektorem

kovů (Goláňová, Navrátil 2017). Z hlediska archeologických komponent zde byla dosud ojediněle evidována lineární keramika, početně největší skupinu však tvoří nálezy z mladší doby bronzové a z halštatu. Méně jsou pak z Děvína doloženy i laténské nálezy.

Výkop pro nové vedení byl veden těsně vedle stávající trasy, a tak došlo k narušení archeologických vrstev z jedné strany od původního výkopu. Velká většina artefaktů a ekofaktů byla nalezena v kontextu humusové svrchní vrstvy, jejíž mocnost kolísala mezi cca 20 cm až po cca 80 cm v oblasti lesa jižně od vysílače. Nálezy nebyly rozprostřeny v ploše hradiska rovnoměrně, nýbrž se koncentrovaly do tří clusterů: 1. oblast lesa jižně od vysílače, 2. step pod jihovýchodním cípem téhož lesa a 3. oblast severovýchodně od skály Strážce. Početné nálezy z doby bronzové pocházejí především z clusterů 1 a 2 a jsou tvořeny ve velkém množství keramickými fragmenty různé frakce, ojediněle mazanicí, fragmenty zvířecích kostí a jedním kusem štípané industrie. Kromě archeologických komponent z doby bronzové byla zjištěna výrazná přítomnost halštatské a laténské keramiky (viz oddíl Doba železná), ojediněle i keramiky ze středohradištního období.

Literatura

Goláňová, P., Navrátil, A. 2017: The Pálava Hills during the La Tène period. In: J. Kysela, A. Danielisová, J. Militký (eds.): *Stories that made the Iron Age*. Praha: Institute of Archaeology CAS; Charles University, Faculty of Arts, 393–409.

Peška, J. 1997: Nové poznatky o hradiscích z doby popelnicových polí na Pavlovských vrších. *Přehled výzkumů 1993–1994*, 87–93.

Říhovský, J. 1959: Opevněné osady lidu veltické kultury na Pavlovských vrších na jižní Moravě. *Přehled výzkumů 1956*, 73.

Summary

A large quantity of Bronze Age finds, almost all from the top humus layer, were found during the replacement of an underground power line in Děvín, Pavlov u Dolních Věstonic cadastral area (Břeclav District).

Kristína Piačková, František Trampota

Pavlovice u Přerova (okr. Přerov)

„Studená Úlehla“, parc. č. 2114/10.

Pozdní doba bronzová. Pole. Průzkum detektorem kovu.

Uložení nálezu: Muzeum Komenského v Přerově, p. o.

Lokalizace: přesné souřadnice nejsou známy

V roce 2020 byl při jižním okraji katastru obce Pavlovice u Přerova zachráněn ojedinělý kovový nále z pozdní doby bronzové, který byl předán pracovníkům Muzea Komenského v Přerově, p. o. Místo nálezu se nachází v poloze „Studená Úlehla“, na parc. č. 2114/10. Jde o polohu na temeni táhlého plochého terénního hřbetu Tučinské pahorkatiny na rozhraní katastrů obcí Podolí, Pavlovice u Přerova a Hradčany na Moravě. Nadmořská výška polohy se pohybuje okolo 300 m. Nalezeným kovovým předmětem je miniaturní bronzová sekerka s tulejí a z větší části odlomeným ouškem (obr. 32). Celková délka sekery činí 42 mm, šířka v úrovni ostří 25 mm. Hmotnost činí 26,777 g. Příčný průřez sekerky je v úrovni ústí oválný, ve střední části těla má zkošené boky. V podélném průřezu se sekera zužuje směrem k ostří. Část ústí tulejky byla spolu s ouškem v minulosti odlomena. Břit je otupený s několika zuby. Výzdobu těla sekerky tvoří pod zesíleným ústím tulejky postranní lalokovitá žebírka a uprostřed